

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД НИШ
ЛОКАЛНИ ОМБУДСМАН ГРАДА НИША

Генерала Милојка Лешјанина 39
прилаз из Књегиње Љубице
Тел. 018/521-676
e-mail:Lokalni.ombudsman@gu.ni.rs
Број: 231-10/2022
Датум: 19.10.2022.године

На основу члана 114. Статута града Ниша („Службени лист града Ниша“, бр. 88/08, 143/2016 и 18/2019), члана 6. и 24. Одлуке о Локалном омбудсману града Ниша („Службени лист града Ниша“ број 47/21), након спроведеног поступка по притужби Д.Н. из ... Локална омбудсманка града Ниша, сматрајући да ће давањем препоруке допринети унапређењу заштите гарантованих права деце, основној школи „Краљ Петар I“, Ниш упућује

ПРЕПОРУКУ

Потребно је да основна школа „Краљ Петар I“ у циљу спречавања дискриминације, предуземе мере и активности на подстицању толеранције и разумевања различитости и механизме заштите од дискриминације ученика у установи.

Ради превенције насиља, злостављања и занемаривања установа је дужна да упозна све запослене, децу, ученике и родитеље са њиховим правима, обавезама и одговорностима.

Препоручује се да се васпитачица М.В. извини притужиљи и да убудуће води рачуна да се у оквиру својих редовних послова и активности придржава прописа о забрани дискриминације.

Потребно је да школа организује обуке и едукације за запослене на тему дискриминације у образовању.

О б р а з л о ж е њ е

Д.Н. из ... обратила се овом органу притужбом у којој, између осталог, указује на дискриминацију детета од стране васпитачице М.В. у предшколском програму у издвојеном одељењу основне школе. Васпитачица је јавно и на вибер групи родитеља омаловажавала, вређала и дискриминисала дете притужиље по основу његовог личног својства. Као доказ, притужиља је доставила копију преписке родитеља и васпитачице на вибер групи.

Притужиља је у притужби навела да је повређено право детета на мишљење и уважавање мишљења, право на приватност, право на недискриминацију по основу мишљења и ставова родитеља, изношење личних и породичних прилика и право ње, као мајке, на недискриминацију по основу мишљења, говор мржње и неосновано прибављање имовинске користи.

По наводима притужиље, проблем је настао када је одбила да преда васпитачици 2000,00 динара без признанице на име куповине потрошног материјала за рад са децом. Од тада, васпитачица је њено малолетно дете изопштавала из групе, тако што му је бранила да користи бојице, фломастере, пластелин и осталу опрему неопходну за рад деце, а чију су куповину финансирали други родитељи. Такође, по тврдњи притужиље непримерен је и поклон који је васпитачица примила од родитеља за 8. март.

У поступку испитивања основности поднете притужбе, Локална омбудсманка града Ниша затражила је од основне школе „Краљ Петар I“ да се изјасни на наводе из притужбе.

Директор основне школе у свом изјашњењу не негира наводе и изјашњава се о следећем:

Дана 07.07.2021.године, школи се обратила Д.Н. родитељ детета које је школске 2020-2021 похађало припремни предшколски програм у издвојеном одељењу.

Одмах по пријему захтева, школа је затражила изјашњење од васпитачице, а септембра месеца и изјаве од родитеља деце из те припремне предшколске групе.

Директор школе је на основу изјава родитеља, за које је утврдио да су поводом истих догађаја опречне и да се родитељи супротно изјашњавају на исте околности, сматрао да исте нису поуздане да би се на основу њих утврдило чињенично стање. Једини поуздан доказ је да је запослена примила поклон (који није смела да прими), због чега је против запослене вођен дисциплински поступак и изречена дисциплинска мера.

Што се тиче притужби на дискриминацију, директор се изјашњава да се у једном броју изјава других родитеља алудира на дискриминацију, али се ни из једне изјаве не може утврдити када, према коме се тачно и на који начин иста извршила јер се ради о паушалним наводима родитеља и њиховом личном доживљају.

Локална омбудсманка је приликом одлучивања да установи упуту препоруку имала у виду наводе из притужбе, приложене доказе, изјашњење директора школе, као и антидискриминационе и друге међународне и домаће прописе.

Локална омбудсманка је става да се на саму сумњу постојања дискриминације мора деловати, нарочито када је у питању дискриминација по основу личног својства. Сви су једнаки и имају једнак положај и једнаку правну заштиту, без обзира на лична својства. Свако је дужан да поштује начело једнакости, односно забрану дискриминације.

Забрањено је дискриминисати дете, односно малолетника према здравственом стању, инвалидитету, сексуалној оријентацији, родном идентитету, полним карактеристикама, етничком пореклу, националној припадности, брачном, односно ванбрачном рођењу, јавно позивање на давање предности деци једног пола у односу на децу другог пола, као и прављење разлике према здравственом стању, имовном стању, професији и другим обележјима друштвеног положаја, активностима, израженом мишљењу или уверењу дететових родитеља, односно старатеља и чланова породице

Основни постулати образовања и васпитања у нашем друштву полазе од једнакости и доступности остваривања права на образовање и васпитање и засновани су на социјалној правди и принципу једнаких шанси без дискриминације, поштовање права сваког детета и уважавање људског достојанства.

У школи, као установи образовања и васпитања и друштвено одговорној установи мора постојати отвореност, сарадња, солидарност, толеранција, свест о постојању различитости и пуно поштовање права детета и ученика.

Ради превенције насиља, злостављања и занемаривања установа је дужна да упозна све запослене, децу, ученике и родитеље са њиховим правима, обавезама и одговорностима, прописаним законом и другим подзаконским актима.

Запослени не сме својим понашањем да изазове или допринесе насиљу, злостављању и занемаривању.

Ученици, као одговорни учесници у образовању и васпитању, ради превенције насиља, злостављања и занемаривања, обавезни су да: уважавају и поштују личност других – деце, ученика, запослених, родитеља и трећих лица; поштују правила установе и све оне акте којима се уређују њихова права, обавезе и одговорности; активно учествују у раду

одељењске заједнице; пружају вршњачку подршку; доприносе и учествују у превентивним активностима; својим понашањем не изазивају, не доприносе или учествују у насиљу и злостављању.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о установи која обавља делатност основног образовања и васпитања, што представља делатност од општег интереса, сматрамо да је потребно поступити по препоруци и на тај начин унапредити квалитет рада у смислу да су права деце увек на првом месту и да дискриминација било које врсте потиरे саму идеју људских права и да је супротна основним вредностима и начелима на којима почива наша држава и друштво.

Чињеница је да се спорни догађај десио у 2021. години, међутим имајући у виду да је у надлежности Локалног омбудсмана и превентивно деловање, Локална омбудсманка је става да ће ова препорука допринети бољем квалитету рада установе и спречавању сличних догађаја, као и да ће извињење васпитачице чије понашање је предмет притужбе представљати морално обештећење због повреде њихових осећања, интегритета и достојанства.

Против ове препоруке није допуштена жалба нити било које друго правно средство јер се њиме не одлучује о правима и обавезама правних субјеката.

ЛОКАЛНА ОМБУДСМАНКА
ГРАДА НИША

Катарина Митровски